

WŁADYSŁAW CZERKAWSKI

1. Dane osobiste (imię, nazwisko, stopień, wiek, zawód i stan cywilny):

Kpr. Władysław Czerkowski, 47 lat, funkcjonariusz PKP, żonaty.

2. Data i okoliczności zaaresztowania:

Zostałem aresztowany 27 października 1939 r. w miejscowości Łapy.

3. i 4. Nazwa i opis obozu, więzienia lub miejsca przymusowych prac:

Więzienia: Sokoły, Białystok, Łomża, Mińsk, Borysów. Warunki okropne, wyżywienie niewystarczające dla człowieka, ciasnota, wszy, pluskwy, różne brudy, brak warunków higienicznych.

5. Skład więźniów, jeńców, zesłańców:

Życie koleżeńskie wśród Polaków bardzo dobre. Natomiast byliśmy prześladowani przez polskich Żydów i Ukraińców, o każdym ruchu Polaka było wiadomo w NKWD.

6. Życie w obozie, więzieniu:

Łagry: Północ, Komi ASRR. Praca bardzo ciężka. Mróz, chłód, nie było należytego okrycia. Brak zrozumienia nas, Polaków, przez władze sowieckie. Wyżywienie głodowe, opłaty za pracę wcale nie było. Wysztytanie polskość, agitacja rozwinięta na szeroką skalę. Żydostwo szpiegowało na każdym kroku, występując się Sowietom. Za najmniejszy szczegół nieopalone karcery.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Władze NKWD odnosiły się bardzo nieprzychylnie, traktowano nas jak najgorszych zbrodniarzy.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Pomoc lekarska zła, brak dla Polaka opieki i lekarstw.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?

Korespondencja z rodziną bardzo zła. Brak komunikacji, a zwłaszcza zrozumienia nas przez NKWD.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

2 października 1941 r. zostałem zwolniony z łagrów w Kniaz-Pohoz [Kniażpogost].
28 października wciągnąłem się w szeregi armii polskiej na terenie ZSRR, w miejscowości Buzułuk.

Miejsce postoju, 4 marca 1943 r.